

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Quiropodoloxía 1	Código	750G02125	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Janeiro Arocas, Julia Maria	Correo electrónico	julia.janeiro@udc.es	
Profesorado	Janeiro Arocas, Julia Maria	Correo electrónico	julia.janeiro@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal			
Descrición xeral	<p>A materia de Quiropodoloxía I forma parte do plan de estudos do título de Grao en Podoloxía como materia obrigatoria. Impártese no primeriro cuatrimestre e consta de 6 créditos (4 Cr. teóricos e 2 Cr. prácticos).</p> <p>Proporciona ao alumnado coñecementos sobre: Técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras e procesos infecciosos que afectan ao pé. Mecanismos de reparación e cicatrización. Apósitos e vendaxes. Técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos. Características do servizo de Quiropodoloxía: Aparataxe e Instrumental. Protocolo de traballo no servizo de Quiropodoloxía Diagnóstico e tratamento dos procesos vasculares e neurolóxicos periféricos susceptibles de tratamento quiropodolóxico. Métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emerxencia. Lesións térmicas: complicacións secundarias a tratamentos quiropodolóxicos.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer o concepto e ámbito de aplicación da Quiropodoloxía e empregar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras, queimaduras, reaccións cutáneas ao frío e procesos infecciosos que afectan ao pé, así como os mecanismos de reparación e cicatrización tisular.	A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123	B24 B25 B29 B30 B34	C9 C11 C14 C16
Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos.	A114 A124	B26 B29	C11 C14 C16 C17
Coñecer e empregar o instrumental en quiropodoloxía e a toma de mostras para cultivos.	A117 A118	B24 B29 B30 B34	C9 C11 C14 C16 C17

Coñece, diagnostica e trata as dermatopatías bacterianas e os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico.	A113	B24	C9
	A114	B25	C11
	A115	B29	C14
	A118	B30	C16
	A119	B34	C17
	A120		
	A121		
Coñece e aplica os métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emerxencia.	A123		C9
	A128		C11
			C16
			C17

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE DIDACTICA I	<p>Introdución á materia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partes de que consta a materia - Módulo teórico - Módulo práctico - Avaliación - Bibliografía recomendada
UNIDADE DIDÁCTICA 2	Tema 1: Concepto de Quiropodoloxía. Historia e evolución da quiropodoloxía.
UNIDADE DIDÁCTICA 3	Tema 2: Organización e acreditación dunha consulta de Quiropodoloxía. Aparataxe. Instrumental.
UNIDADE DIDÁCTICA 4	Tema 3: Probas diagnósticas, constantes vitais e Hª Clínica.
UNIDADE DIDÁCTICA 5	<p>Tema 4: Vendaxes. Concepto, clasificación e utilización.</p> <p>Tema 5: Feridas e curas en quiropodoloxía, concepto, tipos e tratamento. Hemorraxia e Hemostasia.</p> <p>Tema 6: Reaccións cutaneas ao frito: Perniosis; Conxelación; Pé de Trincheira. Concepto; Tipos e tratamento.</p> <p>Tema 7: Estudo das Queimaduras: Concepto; Etioloxía; Clasificación; Tratamento. Tratamento avanzado.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 6	<p>Tema 8: Recordo Anatomo-fisiolóxico da pel e os seus anexos.</p> <p>Tema 9: Estrutura da pel. Funcións. Tipos de pel. Modificacións biolóxicas.</p> <p>Tema 10: Pel senil. Efectos do sol e os raios UV sobre a pel. Pel do neno e da embarazada.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 7	<p>Tema11: Ulceras e Mal Perforante Plantar. Concepto; Etioloxía; Clasificación; Características; Tratamento. Técnicas de terapia avanzada.</p> <p>Tema12: Dermatopatias bacterianas. Concepto; Clínica, Evolución, Tratamento do : Absceso. Furúnculo. Foliculitis. Antrax. Panadizo. Impétigo. Erisipela. Flemón., Fascite necrotizante. Linfanxite. Adenite. Celulite. Gangrena.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 8	<p>Tema 13: Procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé.</p> <p>Tema 14: Situacións especiais na clínica de quiropodoloxía. Soporte vital básico.</p>

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A113 A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	21	29	50
Seminario	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	7	7	14
Prácticas de laboratorio	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	18	18	36
Traballos tutelados	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	0	26	26
Proba mixta	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	2	20	22
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As sesións maxistras consisten en clases expositivas-participativas dos contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, graficas, esquemas, etc. As sesións maxistras centraranse nos contidos principais do temario Facilitarase a o alumnado o temario cos contidos teóricos básicos da materia (sesión maxistral,seminarios e prácticas) Todo o material estará accesible o alumnado na plataforma Moodle https:// campusvirtual. udc.es/ moodle/ .
Seminario	Nos seminarios abordaranse temas específicos das unidades didácticas do temario da materia, sobre os cales se desenvolverán actividades en grupo.

Prácticas de laboratorio	<p>A asistencia á totalidade das prácticas é obrigatoria e ás mesmas cada alumno/a deberá ir provisto de EPIS: máscara, lentes de protección, bata. Así mesmo deberá portar un cuaderno, bolígrafo e tesoiras multiusos de uso individual.</p> <p>Nas prácticas, cada alumno/a debe ser capaz de alcanzar os seguintes obxectivos:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Coñecer o instrumental, aparataxe e mobiliario necesarios para a práctica da quiropodoloxía. · Adestrarse no funcionamento, utilización e manexo do instrumental e aparataxe. · Confeccionar unha historia clínica quiropodolóxica. · Coñecer e realizar distintos tipos de vendaxes e tratamentos de curas de feridas, úlceras e lesions térmicas. · Realizar técnicas de quiropodia. · Realizar técnicas de exploración e diagnóstico quiropodolóxico. · Aplicar métodos de reanimación e resucitación cardiopulmonar. · Realizar técnicas de tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos. <p>Ao finalizar todas as prácticas cada alumno/a deberá entregar unha memoria de prácticas seguindo unhas directrices determinadas marcadas o inicio da materia e nun prazo de entrega fixado o comenzo do curso.</p>
Traballos tutelados	Realizase un traballo en grupo dun tema relacionado coa materia cuxos requisitos e prazo de entrega comunicaranse ao comezo da docencia da materia.
Proba mixta	Exame de preguntas test relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistras como dos seminarios, prácticas de laboratorio e traballos. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Seminario Proba mixta Traballos tutelados Prácticas de laboratorio	A atención personalizada desenvólvese de maneira programada mediante acordo previo entre o alumnado e a profesora nun horario planificado de atención o alumnado, ou de forma virtual por correo electrónico, teléfono ou Teams.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	A avaliación dos seminarios realizarase en función da presencialidade e da participación de cada alumno/a nas actividades realizadas nos mesmos.	8
Proba mixta	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	<p>Exame de preguntas test relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistras como dos seminarios, prácticas de laboratorio e traballos tutelados. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.</p> <p>Para superar a proba será necesario obter o 60% de respostas correctas do test.</p> <p>Cada 3 respostas incorrectas da próba test, restan 1 resposta correcta.</p> <p>Queda terminantemente prohibido acudir ao exame con calquera tipo de dispositivo electrónico (incluíndo teléfono, computador, calculadora, tablet, auriculares, gravadora, reloxo). Durante o exame todo o alumnado deberá de manter o pelo recolleito cos pavillóns auditivos visibles.</p>	60

Traballos tutelados	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	Os traballos faranse seguindo as directrices propocionadas pola profesora. Avaliarase o contido, metodoloxía e bibliografía consultada do traballo realizado. Cada grupo de alumnos realizará unha presentación e exposición do seu traballo. Os traballos, a súa presentación e defensa serán avaliados mediante rúbrica polo resto de grupos e a profesora. A profesora proporcionará ao alumnado a rúbrica de avaliación. O alumnado fará unha acta de traballo, nela contemplarase a participación do alumnado, a asignación de tarefas, desenvolvemento, planificación dos traballos tutelados e cronograma de reunións de traballo. E obrigatorio asistir a presentación e defensa do traballo.	15
Prácticas de laboratorio	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	A asistencia ás prácticas de laboratorio é obrigatoria na súa totalidade para superar a materia. A avaliación das prácticas realizarase a través da avaliación continuada dos coñecementos, habilidades e destrezas demostrados nas prácticas e a elaboración e entrega dunha memoria final de prácticas e acta.	17

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario realizar e superar a totalidade das prácticas de laboratorio así como superar a proba mixta (nota que supón o 60 % da nota total da materia onde será preciso acadar un resultado igual ou superior ó 60% de respostas correctas do test). Unha vez superadas as prácticas e a proba mixta, para superar a materia será necesario obter unha nota media total igual ou superior ó 50% (nota numérica de 5 sobre 10) da cualificación total da materia, nota que incluírá a avaliación das metodoloxías da proba mixta, prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados.

No caso de non superar a proba mixta (resultado que supón obter menos do 60% das respostas correctas do test, sobre o 60% da nota global da materia), non se poderán sumar a esta nota, a nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas (prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados), mentres non se supere esta proba mixta. A nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas supón o 40% da nota total da cualificación da materia, polo tanto a materia non se pode considerar superada.

Para que as actividades propostas de cada metodoloxía poidan ser avaliadas o alumnado entregará estas actividades propostas en tempo e forma. Os coñecementos a avaliar inclúen os contidos tratados nas clases maxistrais, nos seminarios, nas prácticas de laboratorio, nos traballos tutelados, así como o material de traballo e as diapositivas que a profesora entrega o alumnado e que está colgado nas plataformas telemáticas dispoñibles para a materia, e ademáis os contidos da bibliografía recomendada. Aconsellase o alumnado completar toda a información proporcionada anteriormente consultando as fontes de información para a materia.

No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, e ter superadas as prácticas, as cualificacións das prácticas, seminarios e traballos tutelados (que supoñen o 40% da nota total da materia), gardarase, e esta cualificación computará na segunda oportunidade, sempre que nesta segunda oportunidade se supere a proba mixta (que supón o 60% da nota total da materia, onde será preciso acadar un resultado igual ou superior o 60% de respostas correctas do test).

Matricula

de honra. As

condicións para a obtención dunha matricula de honra son: que o alumno obteña unha nota igual ou superior a 9,5 da

cualificación numérica da materia, sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada e a súa evolución curricular fose significativa.

Non

presentado. O alumnado que non realice o 100% das prácticas de laboratorio, será avaliado como "Non Presentado", independentemente da súa participación noutras actividades incluíndo a proba mixta.

2ª Oportunidade: O alumnado que se presente a 2ª oportunidade, previa realización e superación das prácticas de laboratorio, e outras actividades (seminarios, traballos tutelados), aplicaráselle os mesmos criterios e porcentaxes que na primeira oportunidade. Para que estas porcentaxes computen na nota final da materia, terá que superar a proba mixta acadando unha puntuación do 60% das respostas correctas do examen test.

O alumnado que non realizou e superou as prácticas de laboratorio, para superar a materia terá que realizar obrigatoriamente e superar estas prácticas no seguinte curso académico, tendo en conta que pode volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só as partes que non realizou e as que non superou con apto, ademáis de ter que facer a proba mixta.

Convocatorias de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e teñan superadas as prácticas obrigatorias de forma completa coa cualificación de apto, e o resto de actividades, gardaráselle as notas das partes superadas, e neste caso terá que facer a proba mixta, unha vez superada computará co resto de das cualificacións superadas. Para superar a materia o estudante deberá realizar e superar as prácticas de laboratorio e a proba mixta.

Alumnado en matrícula parcial: O alumnado en matrícula parcial debe de comunicalo obrigatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e todos os demais é obrigatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. Este alumno/a debe ter en conta que na súa condición a presencialidade e participación nas diferentes actividades da materia e opcional, non obstante a cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/a realizará de forma individual e autónoma, previo acordo coa profesora ó inicio do curso. Para poder ser avaliado o alumnado terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Neste caso o alumnado, pode acollerse a modalidade de avaliación ordinaria, ou a de aplicación dos seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%.

Dispensa académica: No caso do alumnado con condición de dispensa a asistencia ós seminarios substituiráse pola realización de un traballo sobre un tema relacionado coa materia de Quiropodoloxía I, acordado e planificado coa profesora ó inicio do curso. Para este alumnado, igual que todos os demais é obrigatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. As porcentaxes aplicadas na avaliación serán as seguintes: A proba mixta computará o 75%, a realización das prácticas de laboratorio un 15% e o traballo tutelado o 10%. Para poder ser avaliadas o alumnado terá que

entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma.

Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliación : Aqueles alumnos/as que solicitasen a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos, concédaselle e teñan superadas as prácticas, poderán presentarse a proba mixta. Neste caso os criterios de avaliación serán os mesmos que para o resto de alumnos.

Estudiantes de mobilidade-intercambio (Sicue, Erasmus, bilateral) No caso do alumnado con condición de estudante de mobilidade debe de comunicalo obrigatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e todos os demais é obrigatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. Este alumno/a debe ter en conta que na súa condición a presencialidade e participación nas diferentes actividades da materia e opcional no caso de solapamento de horarios, non obstante a cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/a realizará de forma individual e autónoma, previo acordo coa profesora ó inicio do curso. Para poder ser avaliado o alumnado terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Neste caso o alumnado, pode acollerse a modalidade de avaliación ordinaria, ou a de aplicación dos seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%.

Plaxio: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con un suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<p>Hill, Marcia J.: Trastornos cutáneos. Mosby/Doyma 1995. Umberto, P. y Sánchez-Regoña, M. Manual de dermatología práctica. J.R. Prous Editores 1995. MIX, GODFREY: Podología. Cuidados del pie. Paraninfo/Thomson Learning. 2001. Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Biomecánica, Medicina y Cirugía del Pie. Masson: Barcelona, 2000. Zalacain A, Ogalla JM, García-palos. Atlas y sinopsis de enfermedades cutáneas del pie. Edikamed 2008. Toni Bove. El vendaje funcional. Elsevier: 2007. Aragón/Lázaro. Atlas del manejo práctico del pie diabético. Masson 2004. Arcia, A.L./ Fernández, J.I./ Rodríguez, R. El pie diabético. Ed. Elsevier-Masson: 2004. Aragón Sánchez/Ortiz. El pie diabético. Masson: 2001. Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía Práctica de protocolos quirúrgicos en Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos: 2009. Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía de protocolo del pie diabético. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. 2011. Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Habilidades clínicas para el tratamiento del pie. Elsevier: 2007. Turner, W.A., Merriman, L.M. Técnicas Quirúrgicas en Cirugía del Pie. Masson, Barcelona, 2004. Alonso Peña D. Atlas de Dermatología del pie. 1ª Edición. Editorial Panamérica. 2007. Gómez Ortiz, Santiago y Gómez Facundo, Santiago. Guía farmacológica de utilización en podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Barcelona: Nexus Médica Editores S.L. 2015. Viadé Juliá J. Pie diabético: guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Editorial Panamérica. 2006. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía de protocolos de pie diabético. Madrid: CGCOP. 2011. Sociedad Gallega de Heridas. Biblioteca y documentos de consenso. 2018. https://sghweb.es/biblioteca/ 2018. Asociación Española de Enfermería Vasculare y Heridas. Guía de Práctica clínica: Consenso sobre úlceras vasculares y pie diabético. Madrid AEEVH, 2017. Rivas Jimenez, M. Manual de Urgencias. Madrid: Médica Panamericana. 2013. SemFYC. Manual de urgencias y emergencias. Barcelona: SemFYC 2012. A.H.A. Recomendaciones RCP. Red. 2015. Consejo Europeo de Resucitación. Recomendaciones RCP. Red. 2015. Jimenez L. Medicina de urgencias y emergencias: guía diagnóstica y protocolos de actuación. Barcelona: Elsevier, 2009. Moya M. Guía rápida de actuación en urgencias. Madrid: ed Médica Panamericana 2008. Castillo M. D, León M.T. Signos y síntomas en urgencias y emergencias. Alcalá la Real (Jaén) 2009. Prieto, J. Maestre Vera, Juan Ramón. Manual de infecciones del pie. Madrid: Mileto DL 2003.</p>
<p>Bibliografía complementaria</p>	<p>- Romo Sanz, Mª Isabel: Tratamiento progresivo de las heridas en medio ambiente húmedo. Gráficas Cervantes S.A. 1999. - Cordero, Cabrerós, Allevato y Domotti: Manifestaciones cutáneas de las enfermedades sistémicas. Panamericana 1997. - Forbes, Jackson, Harcourt, Brace: Atlas de Medicina Interna. 2ª Edición. 1997. - Goldcher, A.: Podología. Masson S.A. 1992. - Fitzpatrick, Johnson, Wolff, Polona: Atlas de Dermatología Clínica. 3ª edición. Sursmond. 1997. - Klein, A.R. (ED.): Enfermería de Urgencias. 4ª Edición. Vol. I, II y IV. McGraw-Hill/Interamericana. 1996. - Goldcher, A.: Podología. Masson S.A. 1992. REVISTAS CIENTÍFICAS RECOMENDADAS. - Revista Española de Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos de España. - El Peu. Colegio oficial de Podólogos de Cataluña. - Revista Internacional de Ciencias Podológicas - Podología Clínica - British Journal of Podiatric Medicine, Surgery. - The Chiropodest. The Journal of British Podiatric Medicine</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02104
 Microbioloxía e parasitoloxía /750G02107
 Conceptos Xerais de Cirurxía/750G02127

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Patoloxía Xeral Aplicada en Podoloxía /750G02102
 Farmacoloxía/750G02109

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Grao/750G02133

Prácticum II/750G02135

Prácticum III/750G02136

Dermatoloxía/750G02124

Prácticum I/750G02134

Podoloxía Preventiva /750G02114

Quiropodoloxía 2/750G02126

Terapéutica Farmacolóxica/750G02122

Cirurxía Podolóxica 1/750G02128

Pé de Risco/750G02131

Observacións

Gravación e fotografía. Non se poderán gravar nin fotografar, nin as clases, seminarios, talleres, exposición de traballos nin prácticas de laboratorio salvo naqueles casos excepcionais nos que a docente outorgue a súa autorización expresa e as persoas interesadas dean o seu consentimento. **IMPORTANTE PRÁCTICAS DE LABORATORIO**

Para a realización das prácticas de laboratorio é un requisito imprescindible acudir ás mesmas provistos de bata branca, lentes de protección, máscara, bolígrafo, caderno e tesoiras multiusos. Na primeira clase do curso, estableceranse os grupos de prácticas para configurar o cronograma e a relación de materiais necesarios para estas prácticas de laboratorio, polo que é básico asistir a esa primeira clase da materia. Para un mellor aproveitamento das prácticas é recomendable que o alumno/a dispoña do seguinte instrumental: Mango de bisturí do nº 3 e follas de bisturí do nº 15, pinzas de disección s/d, mosquito s/d e porta-agullas. Obxectivos de desenvolvemento sostible:

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumprir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sostible ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol". ? A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase e entregaranse en formato dixital, sen impresión nin emprego de plásticos. No caso de ser necesario a utilización de papel a impresión será a dobre cara, empregando papel reciclado e evitando a impresión de borradores. ? Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural teniendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. ? Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria. ? Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalo fomentando valores de respecto e igualdade. No caso de detectar situacións de discriminación por razón de xénero tomaranse medidas para corrixilas. Plaxio: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel que se obtén a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese dar lugar tras o correspondente procedemento.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías